

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів

Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота

на правах рукопису

КАРПУК Павло Володимирович

УДК 336.74

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«Стан і перспективи функціонування ринку криптовалют в Україні»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ Павло КАРПУК

Керівник роботи:

Недільська Лариса Василівна

кандидат економічних наук, доцент

Робота виконана на кафедрі фінансів і кредиту Поліського національного університету

Рецензент:

доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету, к.е.н., доц. Гайдучок Тетяна Станіславівна

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

допустити до захисту

Голова комісії _____ Олександр ВІЛЕНЧУК

Висновок кафедри фінансів і кредиту за результатами попереднього захисту:
допустити до захисту.

Протокол засідання кафедри фінансів і кредиту № __ від «__» червня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри фінансів і кредиту _____ Лариса НЕДІЛЬСЬКА

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти Павло Володимирович КАРПУК захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____,

за університетською шкалою _____

Секретар ЕК _____ Тетяна ТОВСТУХА

«__» червня 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Карпук П.В. Стан і перспективи функціонування ринку криптовалют в Україні. – *Кваліфікаційна робота на правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. – Поліський національний університет, 2025.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи, методичні підходи та практичні аспекти розвитку ринку криптовалют. Проведено оцінку рівня розвитку ринку криптовалют та здійснено його SWOT-аналіз. Обґрунтовано перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему. Розроблено пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют.

Ключові слова: криптовалюта, блокчейн, Bitcoin, Ethereum, майнінг, криптомонета, криптогаманець, фінансова інфраструктура, ринок криптовалют.

ABSTRACT

Karpuk P.V. The state and prospects of the cryptocurrency market in Ukraine. – *Qualification work as a manuscript.*

Qualification work for obtaining the educational degree bachelor in the specialty 072 – Finance, Banking and Insurance. – Polissia National University, 2025.

The qualification work examines the theoretical foundations, methodological approaches and practical aspects of the development of the cryptocurrency market. An assessment of the level of development of the cryptocurrency market and its SWOT analysis are conducted. The prospects for integrating cryptocurrencies into banking are substantiated. Priority areas for improving the cryptocurrency market are developed.

Keywords: cryptocurrency, blockchain, Bitcoin, Ethereum, mining, cryptocoin, crypto wallet, financial infrastructure, cryptocurrency market.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	7
1.1. Сутність, історичні аспекти та класифікація криптовалюти	7
1.2. Визначальні ознаки та етапи розвитку ринку криптовалют в Україні	10
Висновки до Розділу 1	12
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	13
2.1. Аналіз рівня розвитку ринку криптовалют	13
2.2. SWOT-аналіз крипторинку України	16
Висновки до Розділу 2	19
РОЗДІЛ 3. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	20
3.1. Перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему	20
3.2. Пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют	22
Висновки до Розділу 3	25
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29
ДОДАТКИ	36

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних реаліях цифрова трансформація сприяє активному впровадженню інноваційних фінансових інструментів. Саме тому стрімкий прогрес у сфері інформаційних технологій є однією з ключових передумов динамічного розвитку криптовалютного ринку. Він слугує своєрідним рушієм підвищення ефективності функціонування як глобальної, так і національної економіки та фінансової системи, а також фінансових ринків загалом.

Базовим об'єктом купівлі-продажу на ринку криптовалют виступають різні види криптовалют, яких на сьогоднішній день у світі налічується від 10 до 20 тисяч. На ринку криптовалют можуть надаватися додаткові послуги, а саме: конвертація криптовалют у фіатну валюту, обслуговування розрахунків, організація торгів, підготовка податкових документів, консультаційні послуги, управління портфелем криптовалют, страхування ризиків криптокомпаній тощо.

Ринок криптовалют в Україні почав активно розвиватися протягом останніх років і набув особливої актуальності після 24 лютого 2022 р. В умовах впровадження воєнного стану Національним банком України були запроваджені обмеження на проведення валютних операцій, що стало серйозною проблемою не тільки для нормальної діяльності суб'єктів господарювання, але і для отримання закордонних коштів у вигляді допомоги. Відкриття державного криптовалютного фонду Aid For Ukraine, створеного криптобіржами KUNA, FTX та блокчейн-компанією Everstake, дало змогу зібрати значну суму коштів на надання військової допомоги Збройним Силам України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання становлення, функціонування та розвитку ринку криптовалют розкриті в наукових працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців та дослідників, а саме: О. Бречко, Т. Желюк, Й. Завада, Д. Кобильнік, О. Кунішнікова, Д. Лавант, М. Хоуган. Проблеми використання криптовалют в розрахунках підприємств знайшли

відображення в працях вітчизняних науковців: М. Диха, О. Єрмоленко, І. Момот, О. Нечай, Ю. Онищенко, І. Фарінович, Ю. Федорова та ін. Проте динамічність змін на ринку криптовалют потребує постійного моніторингу його стану та формування перспектив розвитку.

Метою роботи є комплексне дослідження стану і перспектив функціонування ринку криптовалют в Україні.

Поставлена мета обумовила наступні **завдання**, що вирішуються у роботі:

- розглянути сутність, історичні аспекти та класифікацію криптовалют;
- вивчити визначальні ознаки, етапи розвитку, основні ризики ринку криптовалют;
- дослідити стан розвитку ринку криптовалют;
- провести SWOT-аналіз крипторинку;
- обґрунтувати перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему;
- визначити пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют.

Об'єктом дослідження є ринок криптовалют.

Предметом дослідження виступають методологічні, методичні та прикладні аспекти функціонування ринку криптовалют в Україні.

У процесі дослідження використовувалися наступні **методи**: логічний (при дослідженні теоретичних положень використання криптовалют), аналізу (при вивченні питання функціонування ринку криптовалют), графічні (ілюстрація отриманих даних), статистичний (порівняння, оцінка та інтерпретації даних щодо результатів використання криптовалют).

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Теоретичні та прикладні аспекти функціонування ринку криптовалют було досліджено і оприлюднено на двох науково-практичних конференціях, а також на підсумковій конференції міжнародного конкурсу студентських наукових робіт:

- 1) Вплив криптовалют на сучасний банківський сектор – опубліковано у матеріалах конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт Поліського національного університету, (28 листопада 2024 р.) – «Студентські наукові читання 2024».

- 2) Перспективи розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют у банківській сфері – наукова робота та доповідь на міжнародному конкурсі студентських наукових робіт «Кредитно-банківська система: історія, сучасність та перспективи розвитку» (КНЕУ, м. Київ, 2025 р.).
- 3) Пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют – публікація у матеріалах ІХ всеукраїнської науково-практичної конференції «Фінансове забезпечення економіки» (30 травня 2025 р.) – Поліський національний університет.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження можуть бути використані в інформаційних цілях під час популяризації фінансового ринку і підвищення фінансової грамотності здобувачів вищої освіти та інших зацікавлених осіб.

Інформаційною базою дослідження є навчальні підручники і посібники, аналітичні матеріали з питань обігу криптовалют, публікації періодичних та інтернет-видань, міжнародні та вітчизняні нормативні акти.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 60 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 28 сторінки. Робота містить 5 таблиць та 3 рисунки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ

1.1. Сутність, історичні аспекти та класифікація криптовалют

Сьогодні основним інноваційним інструментом фінансового ринку є криптовалюта, яка базується на застосуванні криптографії для гарантії безпеки та перевірки транзакцій. Вона кинула виклик традиційним уявленням про валюту та фінансову систему, оскільки стала деяким заміником фіатних грошей.

У класичному розумінні криптовалюта – це форма цифрової валюти, що базується на виконанні складних математичних обчислень певної функції, яка легко перевіряється за допомогою зворотних математичних дій [16]. Основним принципом її емісії є доказ виконання роботи (Proof of Work).

Термін «криптовалюта» вперше з'явився у 2009 р. із запуском пірингової платіжної системи Bitcoin (BTC), створеної Сатоші Накамото – особою або групою осіб, що використовують цей псевдонім [3]. Дослідження науковців відображають велике різноманіття визначень щодо тлумачення дефініції «криптовалюта», що спричинено різними поглядами на встановлення сутності, ролі та функцій криптогрошей (дод. А). Витоки криптовалют пов'язані з появою біткоїну, який був створений на основі технології блокчейн, що є розподіленою базою даних, що забезпечує безпеку та незмінність транзакцій. Перші роки існування криптовалюта носила мінімізаційний характер. Проте з часом криптовалюта набула популярності серед інвесторів, продавців і почала здійснювати вплив на різні сфери життя населення (дод. Б).

Етапи розвитку криптовалют в світі наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Етапи розвитку криптовалют в світі

Етапи	Опис
1. Зародження (2009–2013)	У цей період біткоїн став доступним для загальної публіки і багато ентузіастів взялися за видобуток та обмін цієї криптовалюти.
2. Поширення (2013–2017)	Криптовалюти, окрім біткоїна, стали з'являтися на ринку, включаючи Ethereum, Ripple та Litecoin. Велика кількість інвесторів та інституцій почала виявляти інтерес до цього ринку.
3. Зростання популярності (2017–2018)	Курс біткоїна стрімко зростав і ця криптовалюта стала головною новиною в усьому світі. Проте велика волатильність призвела до великих коливань цін.
4. Регулювання та інституційний інтерес (з 2019 р)	Уряди та регулятори у багатьох країнах почали розглядати можливості регулювання криптовалют. Багато інституційних інвесторів включили криптовалюти до своїх портфелів.

Джерело: сформовано за даними [38].

Криптовалюта належить «до цифрової платіжної системи, що працює на основі технології блокчейн, згідно з якою кожна транзакція повинна бути підтверджена як мінімум п'ятьма іншими клієнтами системи, після чого операція вважається завершеною. В результаті право власності на криптовалюту переходить від одного користувача до іншого» [6].

Доступ до криптовалют можливий через криптогаманці або біржі. Незважаючи на те, що користувачі часто стверджують, що вони "зберігають" криптовалюту у своїх гаманцях, насправді вони зберігаються в блокчейні [58]. Система блокчейн – база даних, яка безпечно зберігає та передає інформацію між користувачами за допомогою криптографії. Вона складається з блоків даних, які містять інформацію про попередній блок у ланцюжку, що створює незмінну послідовність даних. Наразі основними типами криптовалют є Bitcoin, Altcoin, Stablecoin, тощо [30] (табл. 1.2).

Виникнення та поширення криптовалют на світовому фінансовому ринку, «їхнє активне практичне використання дозволяють визначити характерні риси використання криптовалют: незворотність, анонімність, швидкість, глобальність, безпечність, відсутність необхідності дозволів, обмеженість пропозиції» [6] (дод. В).

Таблиця 1.2

Класифікація основних типів криптовалют

Криптовалюта	Характеристика
Bitcoin	перша криптовалюта, яку називають «цифровим золотом». На сучасному етапі його ринкова капіталізація становить 600 млрд дол.
Альткоїн	Альткоїни можуть мати різні цілі. Існує більше тисячі альткоїнів. Серед найвідоміших альткоїнів є Ethereum, Factom, Litecoin, NEO
Стейблкоїн	криптовалюта, вартість якої фактично прив'язана до фізичної валюти, до долара США або євро. Найпопулярнішим стейблкоїном є USDT Tether
Мемі-монети	Набувають популярності через мемі та соціальні мережі. Оригінальною монетою-мемом, з якої все почалося, є доджкоїн (DOGE), який отримав назву завдяки мему собаки Шибі-іну «додж».
Біржові токени	криптовалюти, створені криптобіржами для використання переважно на торгових платформах і в сервісах. Binance Coin, Nuobi Token і KuCoin.
Цифрові валюти центрального банку (CBDC)	криптовалюти, створені або підтримані центральним банком. Наразі більшість країн розробляють свої цифрові валюти, а деякі вже проводять пілотні проекти з CBDC.

Джерело: сформовано за даними [29].

Зазначимо, що сьогодні криптовалюта може виконувати роль капіталізатора економічного розвитку країни через декілька ключових механізмів, таких як залучення інвестицій, доступ до фінансових послуг, розвиток технологій, створення робочих місць, альтернатива для збереження вартості, міжнародні перекази, попит на нові навички (дод. Г).

Отже, криптовалюта є інноваційним фінансовим інструментом, що базується на технології блокчейн і використовує криптографію для забезпечення безпеки транзакцій. Вона функціонує децентралізовано, без залучення центральних органів управління, що надає їй переваги, такі як анонімність і незалежність від політичних впливів.

В перспективі Україна може визнати криптовалюту джерелом інвестицій, доходів та збільшення зайнятості через мережевий маркетинг, введенням їх до національного реєстру платіжних систем.

1.2. Визначальні ознаки та етапи розвитку ринку криптовалют в Україні

Ринок криптовалют – це ринок, орієнтований на впровадження новітніх цифрових технологій, зокрема технологій блокчейну, на основі використання яких відбувається майнінг, купівля, продаж та обіг криптовалюти. Ринок криптовалют має суттєві особливості (рис. 1.2).

Рис. 1.1. Особливості ринку криптовалют

Джерело: сформовано за даними [29].

За функціональною ознакою на ринку криптовалют присутні різні суб'єкти: емітенти криптовалют (майнери), криптоінвестори, криптохолдери, криптовалютні брокери і трейдери, валідатори, розробники технологій блокчейну, фінансові установи та регулюючі органи. До останніх відносяться Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство цифрової трансформації України. Учасників криптовалютного ринку також можна класифікувати за видом їх діяльності на ринку (дод. Д).

Таким чином, структуру ринку криптовалюти складають різноманітні види криптовалют та способи торгівлі на даному ринку. Класифікацію ринку криптовалют здійснюють за різними ознаками, які наведено в (дод. Е.)

Способами придбання криптовалют на ринку можуть бути (дод. Ж):

майнінг (діяльність, в результаті якої здійснюється випуск криптовалюти); придбання криптовалют на криптобіржах (купівля та продаж криптовалют, отримання їх на криптогаманець); введення або виведення криптоактивів з особистого гаманця; обмін криптовалют на фіатні валюти; інші способи (купівля у власників криптовалют, у криптообмінниках, терміналах та на сайтах) [33].

Аналіз динаміки розвитку криптовалюти в Україні у тісному зв'язку з сучасними подіями дозволив виявити кілька ключових аспектів, які впливають на зростання популярності та впровадження криптовалют в нашої країні: це поєднання економічних, політичних, воєнних і регуляторних факторів, які формують ринок криптовалют в Україні. Виділимо основні етапи розвитку ринку криптовалют в Україні:

Таблиця 1.3

Основні етапи розвитку ринку криптовалют в Україні

Етапи розвитку ринку	Характеристика
I етап. 2014–2021 рр.	До початку війни у 2022 році, Україна вже активно інтегрувала криптовалюту у свою фінансову систему. Країна була одним з лідерів за кількістю криптовалютних транзакцій на душу населення у світі.
II етап. 2022 р.	В умовах, коли банківська система зазнала навантажень, криптовалюту забезпечили швидкий доступ до фінансових ресурсів із-за кордону.
III етап. 2023 р	Криптовалюти продовжували залишатися важливим фінансовим інструментом, особливо в контексті війни. Український уряд, працював над удосконаленням правової бази для регулювання криптовалют.
IV етап. 2024 рік і надалі	Криптовалюти забезпечують альтернативні шляхи фінансування через краудфандинг та міжнародні донорські програми. Використання криптовалют при відбудові економіки України.

Джерело: сформовано за даними [19].

Активний розвиток технології блокчейн у фінансовій сфері сприяє розвитку нового швидкозростаючого ринку, який називається DeFi. DeFi платформи, такі як Compound і MakerDAO, дозволяють користувачам отримувати позики та заробляти проценти на своїх активах, використовуючи стабільні монети, такі як USDC або DAI [7; 38].

Отже, ринок криптовалют вирізняється низкою унікальних характеристик. Однією з основних ознак є децентралізованість, оскільки криптовалюти не

підпорядковуються єдиному регулюючому органу, що забезпечує їх незалежність від традиційної фінансової системи. Також важливою характеристикою є анонімність учасників, що дозволяє здійснювати операції без необхідності розкриття особистих даних. Висока волатильність цін на криптовалюту є ще однією характерною рисою, що робить цей ринок більш ризиковим, але й потенційно вигідним для інвесторів. Окрім того, швидкість і глобальність операцій дозволяють здійснювати транзакції миттєво і без обмежень на географічне розташування учасників. Всі ці характеристики разом створюють особливості криптовалютного ринку, що відрізняють його від традиційних фінансових ринків.

Висновки до Розділу 1

1. Визначено, що сьогодні основним інноваційним інструментом фінансового ринку є криптовалюта, яка застосовує криптографію для гарантії безпеки. В перспективі Україна може визнати криптовалюту джерелом інвестицій, доходів та збільшення зайнятості через мережевий маркетинг, введенням їх до національного реєстру платіжних систем.

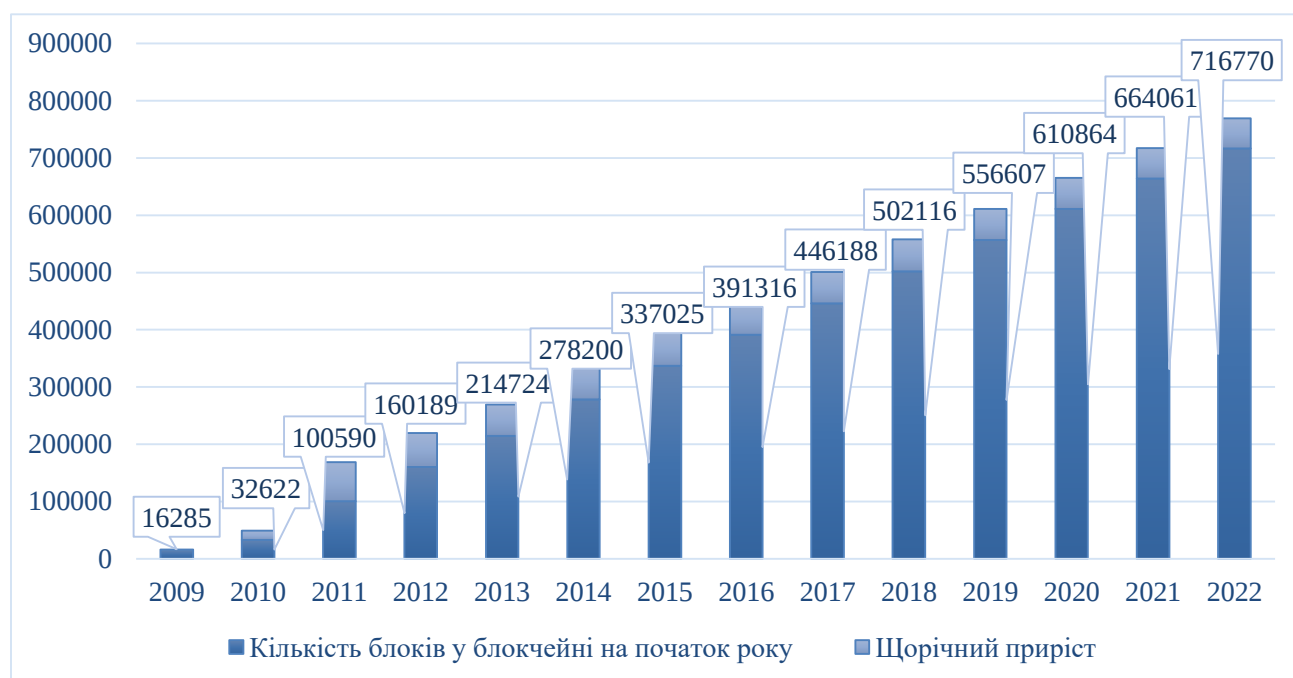
2. Вказано, що ринок криптовалют – це ринок, орієнтований на впровадження новітніх цифрових технологій, зокрема технологій блокчейну, на основі використання яких відбувається майнінг, купівля, продаж та обіг криптовалют. Виділяють різні способи придбання криптовалют на ринку: майнінг, придбання криптовалют на криптобіржах, введення або виведення криптоактивів з особистого гаманця, обмін криптовалют на фіатні валюти, інші способи. Висока волатильність цін на криптовалюту є ще однією характерною рисою, що робить цей ринок більш ризиковим, але й потенційно вигідним для інвесторів. Окрім того, швидкість і глобальність операцій дозволяють здійснювати транзакції миттєво і без обмежень на географічне розташування учасників.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ

2.1. Аналіз рівня розвитку ринку криптовалют

Від початку 2009 р., коли в обігу з'явився Bitcoin, криптовалюти почали поступово впроваджуватися в економічні відносини різного рівня контрагентів усієї світової спільноти. Новий валютний інструмент поступово почав визнаватися завдяки своїй автономії та зручності у використанні (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Тенденції розвитку блокчейн-технологій у світі в 2009-2022 рр., од.

Джерело: побудовано за даними [55].

Варто вказати, що у липні 2022 р. на світовому фінансовому ринку налічувалося 20 268 криптовалют із загальною ринковою капіталізацією 1,025 трлн дол. США. За оцінками експертів МВФ ринкова капіталізація криптовалют станом на грудень 2024 р. становить майже 2,5 трлн дол. США. З усіх існуючих криптовалют найбільшою популярністю наразі користуються Bitcoin або Ethereum.

За видами криптовалют на ринку спостерігається суттєва перевага Bitcoin (табл. 2.1). Так, станом на грудень 2024 р. Bitcoin має найвищий рівень ринкової капіталізації – це понад 1,98 трлн. дол. США. Натомість найближча конкурентна до Bitcoin криптовалюта Ethereum має втричі нижчу капіталізацію. Серед десятки найпопулярніших криптовалют Bitcoin займає 54,09 % усього ринку, Ethereum – 17,71 %, а решта валют охоплюють сегменти не більше 5,15%

Таблиця 2.1

ТОП-10 криптовалют за ринковою капіталізацією станом на грудень 2024 р.

Криптовалюта	Ринкова капіталізація, \$ США	Домінація на крипторинку, %
Bitcoin (BTC)	1,98 трильйона	54,09
Ethereum (ETH)	479,65 мільярда	17,71
Tether (USDT)	151,85 мільярда	5,15
Binance Coin (BNB)	107,65 мільярда	2,69
Solana (SOL)	111,92 мільярда	2,5
Ripple (XRP)	145,48 мільярда	1,57
USD Coin (USDC)	41,22 мільярдів	1,48
Lido Staked EtHer (stETH)	36,27 мільярдів	1,3
Cardano (ADA)	43,12 мільярда	1,09
AvalancHe (AVAX)	21,24 мільярда	0,75

Джерело: наведено за даними [50].

Експерти відзначають, що саме Bitcoin як різновид криптовалют є найстійкішим до інфляційних процесів та зовнішнього втручання, відрізняється високою безпечністю операцій зберігання, купівлі й продажу, переказу й надсилання (дод. 3). Особливе значення має висока конфіденційність таких операцій. Фондові аналітики стверджують, що за останні роки ринкова капіталізація Bitcoin зросла на 3 000%.

Вартість провідних криптовалют у порівнянні з іншими фінансовими інструментами та активами (наприклад, золото, цінні папери, нерухомість) впродовж усіх років утримує тенденцію стрімкого зростання. Така популярність їх на ринку є наслідком їх інвестиційної привабливості, високої ліквідності та зростаючого попиту.

У регіональному розрізі міжнародний ринок криптовалют характеризується певними особливостями, такими як кількість і структура

користувачів, видові переваги. Зокрема, кількість користувачів криптовалюти розподіляється на різних континентах по різному:

- у Північній Америці – 51 млн. осіб (16,72%);
- у Південній Америці – 27 млн. осіб (8,85%);
- в Європі – 43 млн. осіб (14,10%);
- в Африці – 53 млн. осіб (17,38%);
- в Азії – 130 млн. осіб (42,62%);
- в Океанії – 1 млн. осіб (0,33 %).

Виявляється, що найбільша кількість користувачів різних видів криптовалют знаходиться у США, Індії, Пакистані, Нігерії та В'єтнамі [1]. Важливо, що у США близько 8% населення займається торгівлею криптовалюти, в той час як в Азії кількість користувачів криптовалюти в 2,5 рази перевищує їх кількість решти регіонів.

Важливо, що поточні тенденції на ринку криптовалют можуть мати подвійну інтерпретацію: по-перше, бути індикатором значної економічної цінності й вагомості інноваційних технологій і підходів, таких, як блокчейн, а по-друге, може відображати «бульбашку» на фондовому ринку і мати хибний результат в середовищі прогнозних оцінок.

Розвиток ринку криптовалют створює оптимальні умови випуску та обігу їх відповідно до попиту та пропозиції. Цифровізація світової економіки, вдосконалення технологій та інновацій, стає підґрунтям обігу криптовалюти як інвестиційного активу, попит на який стрімко зростає. Враховуючи волатильність вартості криптовалют на ринку, зростає зацікавленість інвесторів в максимальному зростанні доходів.

Проведений аналіз ринку криптовалюти дає можливість зробити висновок, що цей актив є ефективним, враховуючи деякий скептицизм зі сторони як вчених так і інвесторів. Враховуючи спад цін, швидкими темпами здійснювалось її поновлення, яке можна передбачити, тому що криптовалюта є вразливою до негативних подій світу при цьому темп зміни її ціни залишається на рівні 20 %, що приваблює інвесторів (дод. 3-Л).

Цифровізація та популяризація цифрових активів, використання криптовалют для проведення розрахунків викликає зацікавленості країн світу в її регулювання. Основною проблемою є невизнання криптовалюти як законного засобу платежу, тому що може здійснюватися пошкодження національних та світових платіжних систем. Розрахунки криптовалютою в системі не дають можливості фінансового-контролю, що спонукає власне до різних маніпуляцій цим засобом платежу в неправомірних цілях [15].

Розробка та впровадження нормативно-правових актів в країнах світу та в Україні дієво вплинули на застосування криптовалют громадянами (додаток М). Дані додатку свідчать, що 10,3 % громадян України, які використовують криптовалюту, підвищуючи зацікавленість українців до даного виду активу.

З початку російської агресії в Україні зріс попит на криптовалюту, тому що допомога від зарубіжних країн та приватних осіб надходила у криптовалюті. Дані наведені в дод. Р показують, що 60% одержаних коштів було переказано на гуманітарні цілі, а 40% – на допомогу ЗСУ. Криптовалютні біржі надавали допомогу українцям, які постраждали від війни, це також суттєво збільшило використання українцями криптовалют.

На сьогодні виникає необхідність вдосконалення використання законодавчої бази регулювання ринку криптовалют, що дасть можливість ліквідувати фінансові махінації та відмивання грошей, створить сприятливі умови для використання цифрових активів, так як криптовалюта є найризикованішою і в той же час найприбутковішим активом.

2.2. SWOT-аналіз крипторинку України

Розвиток крипторинку України у 2025 р здійснюється з врахуванням глобальних трендів, інноваційних технологій, внутрішніх ресурсів та надає підґрунтя для подальшого прогресу. Проте на ринок впливають виклики, які вимагають правильних рішень. SWOT-аналіз, розроблений на підставі новітніх

підходів, а саме: використання практики зарубіжних країн у регулюванні ринку криптовалют і можливостей України у криптоіндустрії, дасть змогу визначитися, як зберегти свої позиції та зменшити ризиковість.

Наразі ринок криптовалюти в Україні потребує вирішення проблеми «впровадження поняття «криптовалюти» у національне законодавство через прийняття відповідних норм у сфері податкового, банківського, цивільного та господарського права. Велика кількість споживачів в Україні уже застосовує криптовалюту для on-line купівлі товарів та послуг або ж як інвестиції з високим рівнем капіталізації». [46]

Однак, використання криптовалют на ринках несе за собою й низку потенційних загроз (дод. Н).

Зокрема, «потенційне використання криптовалют як засобу платежу створює ризик підриву грошового обігу. Відтік коштів із традиційних цінних паперів у криптовалюту призведе до падіння капіталізації фондового ринку та обмежить можливості емітентів із залучення інвестицій. Зростання популярності криптовалют збільшує ризик перетікання коштів із банківських депозитів у сегмент криптовалют. Придбання криптовалют із залученням позикових коштів може створювати суттєві ризики для фінансової стійкості інвесторів та кредиторів» [20].

Основні характеристики криптовалют можуть бути уточнені за допомогою SWOT-аналізу. Зокрема SWOT-аналіз крипторинку на прикладі Bitcoin наведено в табл. 2.2. Його результати свідчать про те, що криптовалютний ринок має як сильні, так і слабкі сторони. Серед них до найсуттєвіших аспектів відносять те, що криптовалюта «не прив'язана до курсу валют та її неможливо підробити, що дає їй багато можливостей в майбутньому. До вагомих слабких сторін криптовалюти відносять відсутність офіційного статусу». [31]

Таблиця 2.2

SWOT-аналіз сучасного стану крипторинку

Сильні сторони – високий рівень цифрової грамотності населення; – зростання популярності DeFi-рішень; – географічна близькість до Європи; – висока активність криптоспільноти; – неможливість підробки криптовалют; – запобігання інфляції; – анонімність трансакцій; – відсутність комісій за обмін; можливість фінансових послуг для осіб з низьким доступом до банківських систем.	Слабкі сторони – регуляторна невизначеність; – брак технологічних рішень і кваліфікованих кадрів у сфері блокчейну; – податкові ризики. – уразливість до хакерських атак; – блокчейн загальнодоступний, а трансакції не можуть бути скасовані; – відсутність довіри до державних інституцій.
Можливості – залучення венчурних інвестицій; – інтеграція блокчейну в держсектор; – освітні програми. (впровадження курсів і програм із блокчейну та криптовалют сприятиме підготовці фахівців і розвитку інновацій); – розширення ринку криптопослуг; – потенційний розвиток цифрової гривні.	Загрози – конкуренція з іншими юрисдикціями; – ризики відмивання коштів; – волатильність ринку; - затримки в ухваленні законодавства; - технологічні виклики; – дестабілізація економіки і можливість створення ринку для контрабандистів; – низька масштабованість.

Джерело сформовано за даними [22].

Серед можливостей особливу увагу заслуговує перспектива отримання швидкого прибутку, а також можливість стрімкого нарощення обсягів криптооперацій. Поряд з цим, найбільшою загрозою для криптовалюти можна вважати надзвичайно високу волатильність її курсу. Однак, це також може пояснюватись «нестабільним попитом та пропозицією на цифрову валюту, тому як тільки вона увійде у маси, курс стабілізується» [31].

Аналітики зазначають, що попри зростаючу популярність і підвищення вартості, цифрові валюти залишаються пов'язаними з певними ризиками. Перед тим як інвестувати у криптовалюту, слід враховувати потенційні загрози, зокрема високу волатильність курсу та недостатню визначеність у регулюванні з боку урядів різних країн. Незважаючи на те, що інтерес до криптовалют стрімко

зростає, вони поки що займають відносно незначну частку у глобальній фінансовій системі.

Висновки до Розділу 2

1. Досліджено, що розвиток ринку криптовалют створює оптимальні умови випуску та обігу їх відповідно до попиту та пропозиції. Цифровізація світової економіки, вдосконалення технологій та інновацій, стає підґрунтям обігу криптовалют як інвестиційного активу, попит на який стрімко зростає. А в сукупності капіталізація криптовалют Bitcoin займає 61%, Ethereum займає 10%, а на третьому місці знаходиться стейблкоїн Tether та XPR з частками 5% кожна. Важливо, що 71% загальної капіталізації ринку криптовалют займають Bitcoin та Ethereum. При цьому підвищення ціни на Bitcoin спостерігається за період 2023–2025 рр., з врахуванням дій державного регулятора біржових інвестиційних фондів (ETF), які допомагають інвесторам придбати біткоїни у вигляді акцій.

2. Зазначено, що сьогодні ринок криптовалют в Україні стикається з проблемою впровадження поняття «криптовалюти» у національне законодавство через прийняття відповідних норм у сфері податкового, банківського, цивільного та господарського права. Проведено SWOT-аналіз крипторинку та визначено сильні та слабкі сторони, можливості та загрози.

РОЗДІЛ 3

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ

3.1. Перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему

Сучасний бізнес-світ постійно адаптується до викликів цифрової трансформації й одним із ключових трендів цього процесу є використання криптовалют у розрахунках бізнес-агентів. Криптовалюти стали не лише засобом інвестування, але й інструментом, що змінює підходи до фінансових операцій. Використання криптовалют забезпечує швидкість, прозорість та зниження витрат у процесах розрахунків, відкриваючи нові можливості для компаній різного масштабу.

Перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему пов'язані з масштабністю використання цифрових активів, можливістю включення криптовалютних операцій у послуги банків. Але, впровадження нових технологій вимагає змін у роботі банківської системи, її правових аспектах та регулюванні. Існуючі в світовій практиці банківські послуги з криптовалютами наведено в дод. О.

Для повної інтеграції криптовалют в банківську систему, потрібно продовжувати ефективну екосистему для поєднання фіатної валюти та криптовалют.

Впровадження ефективної екосистеми, зосереджується на таких напрямках:

- використання ліцензованих криптовалютних бірж;
- контроль за походженням коштів;
- співпраця з регуляторами;
- використання фіатних банківських рахунків.

В даний час єдиною операцією з криптовалютою, яка здійснюється безпосередньо між користувачами і не потребує участі централізованих посередників, є P2P (peer-to-peer). Цей тип операцій дозволяє учасникам

взаємодіяти напрямку, обмінюючи криптовалюту на умовах, що вони самі визначають, що робить цей процес більш гнучким і потенційно вигідним для обох сторін.

Основні етапи та аспекти P2P операцій з криптовалютою:

1. Платформи для P2P-транзакцій. Існують спеціалізовані онлайн-платформи (наприклад, LocalBitcoins, Binance P2P, Paxful), де користувачі можуть розміщувати оголошення про купівлю або продаж криптовалюти за бажаною ціною та способом оплати.

2. Безпека та ескроу. Платформи P2P часто пропонують механізми ескроу, що допомагають зберігати криптовалюту на платформі під час виконання угоди. Це дозволяє захистити обидві сторони від шахрайства – продавець не отримує кошти до того, як покупець підтвердить отримання криптовалюти, і навпаки.

3. Способи оплати. У P2P операціях можна використовувати різноманітні методи оплати: банківські перекази, онлайн-платежі (PayPal, Venmo), готівку, а також інші варіанти, залежно від умов, узгоджених між учасниками угоди.

4. Переваги:

- зниження витрат на комісії за порівняння з традиційними біржами;
- анонімність – хоча P2P операції можуть бути більш анонімними, в деяких країнах для забезпечення безпеки платформи вимагають верифікацію користувачів;
- можливість вибору методу оплати.

5. Ризики:

- шахрайство, якщо одна зі сторін не виконує умови угоди;
- відсутність повної юридичної захищеності у випадку спору;
- технічні труднощі або затримки в проведенні транзакцій.

Серед найпопулярніших банків для оплати при P2P-операціях з криптовалютою в Україні можна виділити такі установи, як Monobank, ПриватБанк, А-банк, ПУМБ і Izibank. Ці банки активно використовуються користувачами для проведення фінансових транзакцій у рамках P2P-торгівлі криптовалютою, оскільки надають зручні способи переказів і мають високу

доступність для широкої аудиторії. Обсяг і кількість операцій, яка припадає на кожен із цих банків, компанії, що займаються криптовалютними операціями, зазвичай не розголошують з різних причин, включаючи комерційну та юридичну конфіденційність. Це означає, що точні статистичні дані щодо використання банків для таких операцій часто залишаються закритими для публічного доступу.

Отже, операції з криптовалютами у банках України наразі є обмеженими через правову невизначеність і заборону НБУ на здійснення таких операцій. Однак законодавчі ініціативи, такі як проект Закону «Про віртуальні активи», створюють потенціал для розвитку цього ринку. У майбутньому банки можуть почати надавати послуги, пов'язані з поповненням криптовалютних рахунків, переведенням коштів у фіатні гроші, зберіганням криптовалют та інвестиційними продуктами.

3.2. Пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют

Розвиток криптовалютного ринку в Україні передбачає вдосконалення механізмів його регулювання, зокрема шляхом випуску цифрової валюти Національним банком України з використанням технології блокчейн. Також важливими напрямами є впровадження практики первинного розміщення монет (ICO) для залучення фінансування стартапів, розвиток інструментів на основі криптовалют – таких як деривативи та кредитні контракти – а також низка інших інновацій. Особливу увагу має бути приділено ролі Міністерства цифрової трансформації у впровадженні криптовалют у систему державного управління.

Впродовж останніх років Національний банк України продовжує дослідження цифрових валют та працює над удосконаленням власної цифрової форми гривні – е-гривні (електронна форма грошової одиниці України). Прогнозується, що розробка та впровадження е-гривні в Україні сприятиме: еволюції платіжної інфраструктури України; цифровізації економіки;

подальшому поширенню безготівкових розрахунків, зменшенню їх вартості; зростанню рівня прозорості розрахунків; підвищенню довіри до національної валюти загалом [10].

Поряд з цим, перспективними напрямками розвитку розрахунків з криптовалютами на вітчизняному ринку можуть бути такі (рис. 3.1):

Рис. 3.1. Перспективні напрями розвитку розрахунків з криптовалютами

Джерело: власні дослідження.

1. Інтеграція в офіційні фінансові системи. Криптовалюти поступово стають частиною традиційної фінансової інфраструктури, яка включає створення нормативно-правових документів, які забезпечують легітимність операцій з криптовалютами.

2. Платежі та мікроплатежі. Розвиток мікроплатежів і систем, що дозволяють проводити швидкі та дешеві трансакції за допомогою криптовалют, може забезпечити значне зростання популярності криптовалют як засобу

розрахунку. Це особливо актуально для таких галузей, як цифровий контент, ігри та платформи для онлайн-мікроплатежів.

3. Розвиток DeFi (децентралізованих фінансів). DeFi-платформи використовують смарт-контракти та блокчейн для надання фінансових послуг, таких як кредитування, страхування та інвестиції, без посередників. Це відкриває нові можливості для користувачів, дозволяючи проводити транзакції без залучення банків чи інших фінансових установ.

4. Технології масштабування. Оскільки криптовалюти, такі як Bitcoin і Ethereum, часто страждають від обмежених швидкостей транзакцій, розвиток технологій масштабування (наприклад, рішення другого рівня як Lightning Network для Bitcoin) може значно покращити ефективність і знизити вартість розрахунків.

5. Вдосконалення платіжних систем. Криптовалюти можуть бути інтегровані в платіжні системи для покращення швидкості та зручності міжнародних розрахунків. Наприклад, усунення потреби в банках як посередниках дозволяє знизити витрати на перерахування грошей через кордони, що відкриває нові можливості для бізнесу і споживачів.

6. Стабільні монети (Stablecoins). Створення стабільних монет, прив'язаних до реальних валют (наприклад, USD, EUR), може полегшити використання криптовалют для розрахунків, оскільки вони знижують волатильність і підвищують стабільність цін. Це може залучити більше користувачів і бізнесів до використання криптовалют у повсякденних транзакціях.

7. Екологічно чисті криптовалюти. Враховуючи екологічні питання, що виникають через енерговитратні процеси видобутку криптовалют (особливо для Bitcoin), розвиток енергозберігаючих технологій, таких як Proof of Stake (PoS) замість Proof of Work (PoW), може сприяти більш сталому та екологічно чистому використанню криптовалют.

8. Регулювання та правові рамки. З розширенням використання криптовалют важливим напрямом розвитку є створення глобальних стандартів

для їх використання, боротьба з відмиванням грошей (AML) та фінансуванням тероризму (CFT).

Загалом, розвиток цих напрямів, може забезпечити подальшу інтеграцію криптовалют у глобальну економіку та фінансову систему, підвищуючи їх доступність та зручність для користувачів.

Отже, варто вказати, що розвиток криптовалютного ринку в Україні може набути значних перспектив, однак супроводжується певними ризиками, що впливають на його стійкість і здатність до інтеграції у світову економічну систему. Для нашої країни це відкриває можливість стати частиною нової глобальної економіки, впроваджувати інноваційні фінансові інструменти та зміцнювати міжнародні позиції. Ефективне функціонування ринку криптовалют в Україні потребує впорядкованої термінології, прозорих та зрозумілих правил взаємодії держави з учасниками ринку, належного нагляду, а також визначених заходів відповідальності за порушення у сфері віртуальних активів.

Після завершення бойових дій криптовалюти можуть стати чинником залучення іноземного капіталу в інноваційні проекти, сприяти розвитку цифрової економіки та відновленню країни. Вони здатні забезпечити підтримку для малого й середнього бізнесу, модернізацію інфраструктури та розвиток фінансових технологій в умовах децентралізації та глобальної інтеграції.

Висновки до розділу 3

Досліджено, що перспективи інтеграції криптовалют в банківську систему пов'язані з масштабністю використання цифрових активів, можливістю включення криптовалютних операцій у послуги банків. Але для повної інтеграції криптовалют в банківську систему, потрібно продовжувати ефективну екосистему для поєднання фіатної валюти та криптовалют. В даний час єдиною операцією з криптовалютою, яка здійснюється безпосередньо між

користувачами і не потребує участі централізованих посередників, є P2P (peer-to-peer).

Визначено, що розвиток ринку криптовалют в Україні передбачає вдосконалення його регулювання Національним банком України шляхом випуску цифрової валюти, яка використовує технологію блокчейн, впровадженням у практику первинної пропозиції монет на її основі для фінансування стартапів, запровадженням криптовалютних деривативів та кредитних контрактів. Перспективні напрями розвитку розрахунків з криптовалютами на ринку включають: інтеграцію в офіційні фінансові системи; платежі та мікроплатежі; розвиток DeFi (децентралізованих фінансів); вдосконалення платіжних систем; стабільні монети (Stablecoins); екологічно чисті криптовалюти; регулювання та правові рамки.

ВИСНОВКИ

У контексті дослідження обраної теми було зроблено такі висновки:

1. Обґрунтовано, що криптовалюта наразі є основним інноваційним інструментом фінансового ринку, що застосовує криптографію для гарантії безпеки. Встановлено, що ринок криптовалют – це ринок, орієнтований на впровадження новітніх цифрових технологій, зокрема технологій блокчейну, на основі використання яких відбувається майнінг, купівля, продаж та обіг криптовалют. Виділяють різні способи придбання криптовалют на ринку: майнінг, придбання криптовалют на криптобіржах, введення або виведення криптоактивів з особистого гаманця, обмін криптовалют на фіатні валюти, інші способи.

2. Досліджено, розвиток ринку криптовалют і виявлено що він створює оптимальні умови випуску та обігу їх відповідно до попиту та пропозиції. Цифровізація світової економіки, вдосконалення технологій та інновацій, стає підґрунтям обігу криптовалют як інвестиційного активу, попит на який стрімко зростає. А в сукупності капіталізація криптовалют Bitcoin займає 61%, Ethereum займає 10%, а на третьому місці знаходиться стейблкоїн Tether та XPR з частками 5% кожна.

3. Виявлено, що в Україні ринок криптовалют стикається з проблемою впровадження поняття «криптовалюти» у національне законодавство через прийняття відповідних норм у сфері податкового, банківського, цивільного та господарського права.

4. Обґрунтовано, що перспектива інтеграції криптовалют в банківську систему пов'язана з масштабністю використання цифрових активів, можливістю включення криптовалютних операцій у послуги банків. Але для повної інтеграції криптовалют в банківську систему, потрібно продовжувати ефективну екосистему для поєднання фіатної валюти та криптовалют. В даний час єдиною операцією з криптовалютою, яка здійснюється безпосередньо між

користувачами і не потребує участі централізованих посередників, є P2P (peer-to-peer).

5. Окреслено перспективні напрями розвитку розрахунків з криптовалютами на ринку, зокрема: інтеграція в офіційні фінансові системи; платежі та мікроплатежі; розвиток DeFi (децентралізованих фінансів); вдосконалення платіжних систем; стабільні монети (Stablecoins); екологічно чисті криптовалюти; регулювання та правові рамки. Після завершення військових дій криптовалюти можуть також сприяти залученню іноземних інвестицій в інноваційні проекти та підтримувати розвиток цифрової економіки України.

6. Розвиток ринку криптовалют в Україні відкриває можливості стати частиною нової глобальної економіки, впроваджувати інноваційні фінансові інструменти та зміцнювати міжнародні позиції. Ефективне функціонування ринку криптовалют в Україні потребує впорядкованої термінології, прозорих та зрозумілих правил взаємодії держави з учасниками ринку, належного нагляду, а також визначених заходів відповідальності за порушення у сфері віртуальних активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Market Highlights. World Federation of Exchanges. 2021-2023. URL: <https://statistics.world-exchanges.org/> (дата звернення: 12.12.2024).
2. Алексеев В. Ю., Чубарь О.Г. Криптовалюти: економічна сутність, історія розвитку та роль на світовому фінансовому ринку. *Наукові перспективи*. 2024. № 1(43). С. 340–358.
3. Аналітична інформація. Офіційний сайт: *Bitcoin*. URL: <https://bitcoin.org> (дата звернення: 03.12.2024).
4. Аналітичні матеріали. *Офіційний сайт Національного банку України*. URL: <https://bank.gov.ua>
5. Белінська Я. В. Феномен криптовалюти: сутність, механізм виникнення, проблеми використання. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2018. Вип. 2. С. 11–20.
6. Брагіна О. С., Павлусь М.Г. Роль і значення криптовалют. *Economics: time realities*. 2021. № 3 (35). С. 16–21.
7. Верес Г., Ярега А. Електронні гроші та криптовалюта як засоби розрахунків у сфері електронної комерції. *Цивільне право і процес*. 2018. № 11. С. 10–15.
8. Вовк В., Монастирський М. Криптовалютний ринок та його особливості. *Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства: міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 11 листопада 2020 р.)*, 2020. С. 28–30.
9. Гавва В.В. Платіжні токени та функції грошей. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-44>
10. Гаврілов І., Зінченко А. Цифрові валюти центральних банків: світовий досвід запровадження. *Інноваційні проєкти для післявоєнного відновлення та розвитку України: зб. доп. Ювілейної 90-ї щорічної студентської наукової конференції (17 квітня - 20 травня 2023 р.)* Київ: КНЕУ. 2023. 121 с.
11. Галушка Є. О., Пакон О.Д. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*. 2017. № 4. С. 634–638.

12. Гонак І.Г. Види криптовалютних гаманців. *Інноваційна економіка*. № 1. 2022. 102 с. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/894/973>
13. Гула І., Кузів Ю. (2025) Регулювання криптовалют у банківській системі України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: "Юридичні науки". Том. 12, № 1 (45), С. 30-37. DOI: <https://doi.org/10.23939/law2025.45.030>
14. Двудіт З. П., Передало Х.С., Тиліпська Р.Б. Криптовалюта: стан та тенденції розвитку. *Економіка та держава*. 2019. № 1. URL: [Http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/4.pdf](http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/4.pdf)
15. Діденко Л., Костриця Б. Вплив регулювання криптовалют на світовий фінансовий ринок: виклики та можливості для інвесторів. *Економіка та суспільство*, 2025. (72). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-66>
16. Єрмоленко О. А., Лисьонкова Н. М., Шумбар А. С. Сутність криптовалют і перспективи їхнього розвитку в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 37. С. 43–50. URL: [Http://lib.kart.edu.ua/Handle/123456789/18832](http://lib.kart.edu.ua/Handle/123456789/18832) (дата звернення: 02.12.2024).
17. Желюк Т., Бречко О. Використання криптовалюти на ринку платежів: нові можливості для національних економік. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2016. №7 С. 50-60. URL: [Http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/14881/1/%d0%96%d0%b5%d0%bb%d1%8e%d0%ba%20%d0%a2.pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/14881/1/%d0%96%d0%b5%d0%bb%d1%8e%d0%ba%20%d0%a2.pdf)
18. Завада Т.Й. Визначення поняття «Ринок криптовалют» у фінансово-правовому аспекті. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2022. Випуск № 35. С. 264–272.
19. Задворний Ю. Перспективи використання криптовалют у відбудові економіки України: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*, 2024. №69. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-83>
20. Зварич І. Т., Зварич О.І. Ринок криптовалют в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*. 2024. Випуск 78. С.59-63.

21. Зубченко В. Особливості регулювання ринку криптовалюти в Україні та світі. *The 3th International scientific and practical conference "Theoretical aspects of education development"*. January 24-27, 2023. Warsaw: International Science Group, 2023. С. 90-95.

22. Іванов М. П., Гострик О. М. Аналіз ринку криптовалют і його особливості в сучасних умовах. *Інформаційні технології в економіці і управлінні* : зб. наук. студ. праць. Одеса : ОНЕУ, 2020. Вип. 2. С. 12–22.

23. Інтерв'ю з представником Національного банку України щодо криптовалют. Сайт: *Інтерфакс-Україна*. 2024. URL: <https://interfaX.com.ua/news/interview/1020860.Html>

24. Карнаушенко А. С., Болоненкова О. О. Перспективи розвитку криптовалют в Україні. «Сучасна молодь в світі інформаційних технологій»: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (19 травня 2023 р.). Херсон-Кропивницький: Видавництво ФОП Вишемирський В.С. 2023. С. 60-61.

25. Карпук П. В. Вплив криптовалют на сучасний банківський сектор. *Студентські наукові читання 2024. Матеріали конференції першого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт Поліського національного університету*, 28 листопада 2024 р. Житомир : Поліський національний університет. 2024. С. 226-228.

26. Карпук П. В. Перспективи розвитку розрахунків із застосуванням криптовалют у банківській сфері. *Міжнародний конкурс студентських наукових робіт «Кредитно-банківська система: історія, сучасність та перспективи розвитку»* (КНЕУ, м. Київ, 2025 р.).

27. Карпук П. В. Пріоритетні напрями вдосконалення ринку криптовалют – публікація у матеріалах IX всеукраїнської науково-практичної конференції «Фінансове забезпечення економіки» (30 травня 2025 р.) – Поліський національний університет.

28. Коробко А. В., Артеменко А. В. Глобальні тенденції розвитку світової криптовалютної індустрії. *Збірник наукових статей магістрів*. Полтава : ПУЕТ. 2022. С. 113-117.
29. Криптовалюти, блокчейн та NFT. *Сайт: kmbs.ua* URL: <https://kmbs.ua/ua/news/postevent30052022>
30. Кунішнікова О. О., Кобильнік Д.А. Криптовалюта як інструмент фінансового ринку. *Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції. Львівський науковий форум*. 13–14 грудня 2021 р. (част. II), м. Львів. 2021. С. 55–56.
31. Мамуненко М. С., Жмат О.В. Переваги та недоліки застосування криптовалют в умовах сучасного ринкової економіки в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 26. Част. 1, С. 127–130.
32. Мехович Є. С. Дослідження особливостей розвитку ринку криптовалют *Сучасний менеджмент : моделі, стратегії, технології : матеріали 25-ї Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. НУ "Одеська політехніка"*, 2024. С. 73–74.
33. Мовсесянц А. М. Основні ризики криптовалютного ринку. *Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансфер технологій : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (21–22 берез. 2024 р.). Дніпро, 2024. С. 348–353.
34. Некіт К. Г. Світові підходи до визначення правового статусу криптовалют. *Науковопрактичний журнал «Часопис цивілістики»*. Випуск № 29. Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса. 2019. С. 100-106.
35. Нечай О. Поняття, види та перспективи використання криптовалют в Україні. *Scientific journal «Modeling The Development of The Economic Systems»* URL: <https://mdes.khmnmu.edu.ua/index.php/>

36. Овчаренко А.С. Облік операцій з криптовалютами в Україні: сучасний стан і перспективи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск № 58. Том 2. 2019. С. 50-53.
37. Огінок, С., Янко, К. Етапи розвитку ринку криптовалют. *Економіка та суспільство*. 2022. №35. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-18>
38. Олійник А., Денкова І. Криптовалюти як новий інструмент на міжнародних фінансових ринках: можливості та виклики для глобальної економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-11>
39. Парубець О. М., Шкильов Д. Д. Теоретичні аспекти сутності та класифікації ринку криптовалют. *Ефективна економіка*. 2023. № 12. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2698/2734>
40. Переваги та недоліки криптовалют. Сайт: *lb.ua* URL: https://lb.ua/economics/2023/04/04/549917_perevagi_nedoliki_kriptovalyuti.html
41. Полях С. Загрози та перспективи розвитку криптобірж в Україні. Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 24 березня 2023 р.). Кропивницький: ТОВ «Центрально-Українське видавництво». 2023. С. 496-499.
42. Про віртуальні активи : Закон України № 2074-IX від 17.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/sHow/2074-20#Text>
43. Про платіжні послуги: Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/sHow/1591-20#Text>
44. Пряміцин В. Ю., Золотарьова Є. С. Криптовалюти: сутність та перспективи правового регулювання. *Право і суспільство*, 2023. №1. С. 221-227.
45. Рафальська А. М., Букіна В.О. Перспективи розвитку криптовалют в Україні. *Електронне наукове видання «Аналітично порівняльне законодавство»*. 2022. № 5. С. 301–305.

46. Роговець К. В., Плотнікова М.В. Криптовалюта та її правове регулювання в Україні (на прикладі криптовалюти Bitcoin). URL: [Http://surl.li/aykjav](http://surl.li/aykjav).
47. Рубанов П. М. Аналіз розвитку світового ринку криптовалют. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 28-2. С. 82-87.
48. Савченко М. В., Короленко В. О., Порошина О.В. Сучасний стан криптовалют на глобальній економічній арені та її перспективи розвитку в Україні та світі. *Економіка і організація управління*. Випуск № 4 (36). 2019. С. 48-57.
49. Слав'юк Н. Р., Глущенко С. В. Ринок фінансових послуг: *навчальний посібник*. Київ : НаУКМА. 2022. 206 с.
50. Список ТОП 10 криптовалют за капіталізацією. URL: <https://trusteeglobal.com/academy/spysok-top-10-kryptovalyut-za-kapitalizacziyeyu/> (дата звернення: 12.12.2024).
51. Танклевська Н. С., Петренко В. С., Карнаушенко А.С. Економічна сутність та види криптовалют у світі. *Бізнес-навігатор*. 2017. Вип. 4-2. С. 133–138.
52. Таран О. Регулювання криптовалют в Україні: вплив на економіку та перспективи розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. №75. С.150–155.
53. Творець біткоїну Сатоші Накамото: п'ять можливих версій / *Інтернет-видання OBOZREVATEL* / 1.05.2023. URL: <https://hub.obozrevatel.com/ukr/avtor-bitkoina-satoshinakamoto-pyat-mozhlyvih-versij.htm>
54. Тимченко Л. М., Хмеленко К.М. Загальна характеристика криптовалют. URL: <https://doi.org/10.32782/2524->
55. Ткаленко С., Тіпанов В., Савчук Н., Мурашко О., Петухова О. Аналіз розвитку міжнародного ринку криптовалют: стан, тренди та

перспективи. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. 5(46), С. 97–108. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2>

56. Цифрові валюти та е-гривня: Як вони працюють в Україні. Сайт: Канал Дім. URL: <https://kanaldim.tv/czyfrovi-valyuty-ta-e-gryvnya-yak-vony-praczuuyut-v-ukrayini/>

57. Чижевська Л. Перспективи розвитку ринку криптовалюти в Україні. *Молодь, наука, бізнес : матеріали Всеукр. інтер.-конф.*, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв : МНАУ. 2022. С. 48-52.

58. Чуб П. М., Примостка О. О., Пашенко А. В. Перспективи інтеграції ринку криптовалют в банківську систему: консалтинговий аспект. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3 (50). С. 185. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1018/974>

59. Штепенко К. П., Миргородська А.О. Стан і перспективи розвитку криптовалюти у світі. *Фінансовий простір*. 2018. № 2. С. 121–128.

60. Яровий К. О., Мартиненко О. В., Шнурко А. М. Поняття криптовалюти та механізм її державного регулювання. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук Modern Economics*. Випуск № 35. 2022. С. 149-154.